

Державне підприємство "Державний науково-дослідний
інститут будівельних конструкцій" (ДП НДІБК)
03680, м. Київ-37, вул. І.Клименка, 5/2

2Т167
ДСТУ ІЗДІВС 17025:2004

Рівень документа

ПРОТОКОЛ ВИПРОБУВАНЬ ПРОДУКЦІЇ

Позначення
ПРВ-217-2521.13-59к.14

Стор. 1
Всього 10

Дата
27.08.2014

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач лабораторії будівельної
технології та енергозбереження

Є.Г. Фаренюк

27 серпня 2014 р.

ПРОТОКОЛ № 59к/14

**кваліфікаційних випробувань з визначення терміну ефективної експлуатації
теплоізоляційних матеріалів ТМ «ISOVER»**

Виконавець: Випробувальний відділ будівельної фізики та ресурсозбереження
Державного науково-дослідного інституту будівельних конструкцій
Атестат акредитації №2Т167, виданий 24 вересня 2013 р.
Національним Агентством з акредитації України

Замовник: ТОВ «Сен-гобен Будівельна продукція Україна»
юридична адреса: 02660, м. Київ, вул. М. Раскової, 13,
тел. 498-70-55, факс 498-70-58

Київ-2014 р.

Державне підприємство «Державний науково-дослідний інститут будівельних конструкцій»

Найменування та номер документа

ПРОТОКОЛ № 59к/14
кваліфікаційних випробувань з визначення терміну ефективної експлуатації теплоізоляційних матеріалів ТМ «ISOVER»

Позначення

ПРВ-217-2521.13-59к.14

Стор. 2
Всього 10

Дата
27.08.2014

1 Підстава для випробувань:

Договір № 2521 від 27.02.2013 р.

2 Нормативні посилання: перелік нормативних документів, на які є посилання у цьому протоколі, наведено у табл. 1.

Таблиця 1 – Перелік нормативних документів

Позначення нормативних документів	Назви нормативних документів
ДБН В.2.6-31:2006	Конструкції будинків та споруд. Теплова ізоляція будівель
ДСТУ Б В.2.7-182-2009	Будівельні матеріали. Методи визначення терміну ефективної експлуатації та теплопровідності будівельних ізоляційних матеріалів у розрахункових та стандартних умовах
ДСТУ Б В.2.7-38-95 (ГОСТ 17177-94)	Будівельні матеріали. Матеріали і вироби будівельні теплоізоляційні. Методи випробувань
ДСТУ ГОСТ 427:2009	Линейки измерительные металлические. Технические условия
ДСТУ Б В.2.7-105-2000 (ГОСТ 7076-99)	Матеріали і вироби будівельні. Метод визначення теплопровідності і термічного опору при стаціонарному тепловому режимі.
ГОСТ 112-78	Термометры метеорологические стеклянные. Технические условия
ГОСТ 24104-88	Весы лабораторные общего назначения и образцовые. Общие технические условия.

3 Мета випробувань: визначення терміну ефективної експлуатації виробів з мінеральної вати ТМ «ISOVER».

4 Зразки для випробувань виготовлені в лабораторії Виконавця з виробів, що відібрані та надані представниками Замовника.

5 Документація, згідно з якою виготовлено вироби для випробування: документація підприємства-виробника.

6 Призначення виробів, що випробовувалась: теплоізоляційний матеріал огорожувальних конструкцій будинків та споруд, що експлуатуються у 1–2 кліматичних зонах України (згідно з ДБН В.2.6-31).

Державне підприємство «Державний науково-дослідний
інститут будівельних конструкцій»

Найменування та номер документа

ПРОТОКОЛ № 59к/14

кваліфікаційних випробувань з визначення терміну
ефективної експлуатації теплоізоляційних матеріалів ТМ
«ISOVER»

Позначення

ПРВ-217-2521.13-59к.14

Стор. 3
Всього 10

Дата
27.08.2014

7 На випробування отримано: зразки виробів із мінеральної вати ТМ «ISOVER» марки «ISOVER Каркас-П37» у кількості 50 шт. розмірами 300х300мм номінальної товщини кожен.

8 Дата реєстрації – 27.02.2013р.

9 Зразки, що випробувалися, зареєстровані під № 0844-2.

10 Результати візуального обстеження виробів перед випробуванням: якісний зовнішній вид, без дефектів та механічних пошкоджень, допускається на випробування.

11 Випробування проводились згідно з ДСТУ Б В.2.7-105 (ГОСТ 7076), ДСТУ Б В.2.7-182-2009.

12 Дата проведення випробувань – 07.03.2013-29.07.2014.

13 Умови проведення випробувань:

13.1 Визначення терміну ефективної експлуатації матеріалів

Визначення терміну ефективної експлуатації проводилося у відповідності з вимогами ДСТУ Б В.2.7-182-2009.

Для визначення терміну ефективної експлуатації зразки, зволожені до вологості $[(w_B + 4) \pm 2] \%$ і запаєні в поліетиленові пакети, піддавалися циклічному температурному впливу: заморожування – відтавання – нагрівання.

$t_3 = -22 \text{ }^\circ\text{C}$, $\tau_3 = 3 \text{ год}$; $t_B = +20 \text{ }^\circ\text{C}$, $\tau_B = 4 \text{ год}$; $t_H = +60 \text{ }^\circ\text{C}$, $\tau_H = 6 \text{ год}$.

Де t_3 , t_B , t_H – температура заморожування, відтавання і нагрівання відповідно, τ_3 , τ_B , τ_H – тривалість часу заморожування, відтавання і нагрівання.

Після кожних 10 циклів проводився відбір зразків з подальшим визначенням їхньої теплопровідності в стандартних умовах та фіксування характеру зміни зовнішнього вигляду зразків.

За результатами випробувань будується графік залежності теплопровідності від кількості циклів $\lambda(z)$.

Чисельне значення показника ресурсу обчислюється за формулою:

$$r = b x^* + \varepsilon \quad (1)$$

де x^* - найбільше значення кількості циклів, що відповідає лінійній ділянці зміни експлуатаційної теплопровідності;

b – тангенс кута нахилу графіку залежності $\lambda(z)$;

Найменування та номер документа

ПРОТОКОЛ № 59к/14

кваліфікаційних випробувань з визначення терміну ефективної експлуатації теплоізоляційних матеріалів ТМ «ISOVER»

Позначення

ПРВ-217-2521.13-59к.14

Стор. 4
Всього 10

Дата
27.08.2014

ε – довірна межа випадкової похибки результатів вимірювань для рівня забезпеченості 95 %.

Термін ефективної експлуатації для теплоізоляційних та конструктивно-теплоізоляційних матеріалів приймається рівним не менше 50 років, якщо після 100 циклів виконується умова:

$$\frac{r}{\lambda_0} k_z \leq 0,2 \quad (2)$$

де, k_z – масштабний коефіцієнт, що враховує відповідність експериментальних циклів тепловологісним умовам експлуатації матеріалу в конструкції. $k_z = 5$ за наявності захисного опоряджувального шару матеріалу, що розташований між теплоізоляційним шаром та зовнішнім повітрям з $D < 1$;

λ_0 – теплопровідність в стандартних умовах в початковому стані, Вт/(м·К), при $T_c = +(25 \pm 5)^\circ\text{C}$.

Коефіцієнт урахування впливу кліматичної деструкції матеріалів в процесі експлуатації на їх теплопровідність, визначається за формулою:

$$k_k = 1 + \frac{r}{\lambda_0} \cdot k_z \quad (3)$$

Кліматичні камери для проведення циклічних кліматичних випробувань наведена на рис.1.

Рисунок 1 – Кліматична камера для проведення циклічних кліматичних випробувань

Найменування та номер документа

ПРОТОКОЛ № 59к/14

кваліфікаційних випробувань з визначення терміну
ефективної експлуатації теплоізоляційних матеріалів ТМ
«ISOVER»

Позначення

ПРВ-217-2521.13-59к.14

Стор. 5
Всього 10

Дата
27.08.2014

13.2 Визначення розрахункових значень теплопровідності матеріалів

Розрахункові значення теплопровідності матеріалів визначалися по формулі:

$$\lambda_A = \lambda_{10}(w_A) \cdot k_k \cdot k_m + \sigma, \quad (1)$$

$$\lambda_B = \lambda_{10}(w_B) \cdot k_k \cdot k_m + \sigma, \quad (2)$$

де: λ_A – теплопровідність матеріалу в розрахункових умовах А, Вт/(м·К);

$\lambda_{10}(w_A)$ – експериментальне значення теплопровідності матеріалу при температурі 10°С та при вологості w_A , Вт/(м·К);

λ_B – теплопровідність матеріалу в розрахункових умовах Б, Вт/(м·К);

$\lambda_{10}(w_B)$ – експериментальне значення теплопровідності матеріалу при температурі 10°С та при вологості w_B , Вт/(м·К);

k_k – коефіцієнт урахування впливу кліматичної деструкції матеріалів в процесі експлуатації.

k_m – коефіцієнт урахування впливу якості будівельно-монтажних робіт на зміну теплопровідності матеріалу. Для матеріалів з міцністю на стиск 0,035 МПа та більше при 10 %-й деформації приймається 1; для матеріалів з міцністю на стиск менше ніж 0,035 МПа при 10 %-й деформації приймається 1,1;

σ – середньоквадратичне відхилення експериментальних значень.

14 Характеристика виробів

Визначення теплопровідності в стандартних умовах та випробування з визначення терміну ефективної експлуатації виробів із мінеральної вати ТМ «ISOVER» марки «ISOVER Каркас-ПЗ7» здійснювалось на зразках у вигляді паралелепіпедів розмірами $(300 \pm 2) \times (300 \pm 2)$ мм номінальної товщини.

Загальний вигляд випробувальної установки наведено на рис.2.

Державне підприємство «Державний науково-дослідний інститут будівельних конструкцій»

Найменування та номер документа

ПРОТОКОЛ № 59к/14
кваліфікаційних випробувань з визначення терміну ефективної експлуатації теплоізоляційних матеріалів ТМ «ISOVER»

Позначення

ПРВ-217-2521.13-59к.14

Стор. 6
Всього 10

Дата
27.08.2014

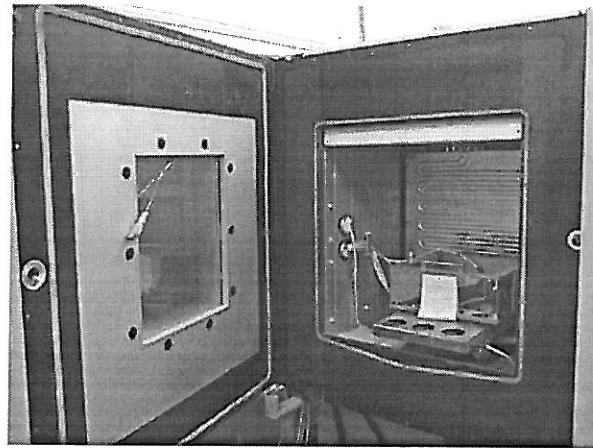

Рисунок 2 – Установа для визначення теплопровідності згідно з ДСТУ Б В.2.7-105 (ГОСТ 7076), що розміщена в кліматичній камері

15 Тип та основні характеристики випробувального обладнання та засобів виміральної техніки, за допомогою яких фіксувалися параметри оточуючого середовища під час випробувань, наведено в табл. 2.

Таблиця 2 – Тип і характеристики випробувального обладнання та засобів виміральної техніки

Назва випробувального обладнання та засобів виміральної техніки	Заводський або інвентарний номер	Дата атестації або повірки		Номер свідоцтва
		Останньої	наступної	
Установа для визначення теплопровідності будівельних матеріалів ІТ-7 згідно з ДСТУ Б В.2.7-105-2000, точність 3%, діапазон вимірювання теплопровідності (0,02-1,5) Вт/(м·К), температурний діапазон (-40 ÷ +130) °С	01	12.2013	12.2014	24-2/5602
Кліматична камера ФОЙТРОН 3101-01	1157	11.2013	11.2014	24-2/6278
Кліматична камера КТК-3000	993	03.2014	03.2015	24-2/0809
Ваги лабораторні електронні II класу	390916	07.2013	07.2014	Клеймо
Психрометр МВ-4М з термометрами метеорологічними ТМ 6 згідно з ГОСТ 112-78, точність ± 1%	26431	10.2011	10.2014	Клеймо
Лінійка металева згідно з ДСТУ ГОСТ 427, похибка вимірювань ±0,5мм	–	I кв. 2014	I кв. 2015	Клеймо
Камера для теплової обробки НПС-222	3585060	11.2013	11.2014	24-2/5030

Найменування та номер документа

ПРОТОКОЛ № 59к/14

кваліфікаційних випробувань з визначення терміну ефективної експлуатації теплоізоляційних матеріалів ТМ «ISOVER»

Позначення

ПРВ-217-2521.13-59к.14

Стор. 7
Всього 10

Дата
27.08.2014

16 Результати випробувань виробів із мінеральної вати ТМ «ISOVER» марки «ISOVER Каркас-П37»

16.1 Визначення терміну ефективної експлуатації

За результатами візуального огляду дослідних зразків після проведення 100 циклів кліматичних впливів заморожування – відтавання – нагрівання встановлено, що зовнішній вигляд зразків із мінеральної вати ТМ «ISOVER» марки «ISOVER Каркас-П37» не змінюється – зміна геометричних розмірів зразків знаходиться в межах допустимих значень, візуально не встановлено зміни кольору та структури матеріалу.

Графік залежності теплопровідності виробів із мінеральної вати ТМ «ISOVER» марки «ISOVER Каркас-П37» від кількості циклів наведений на рис. 3.

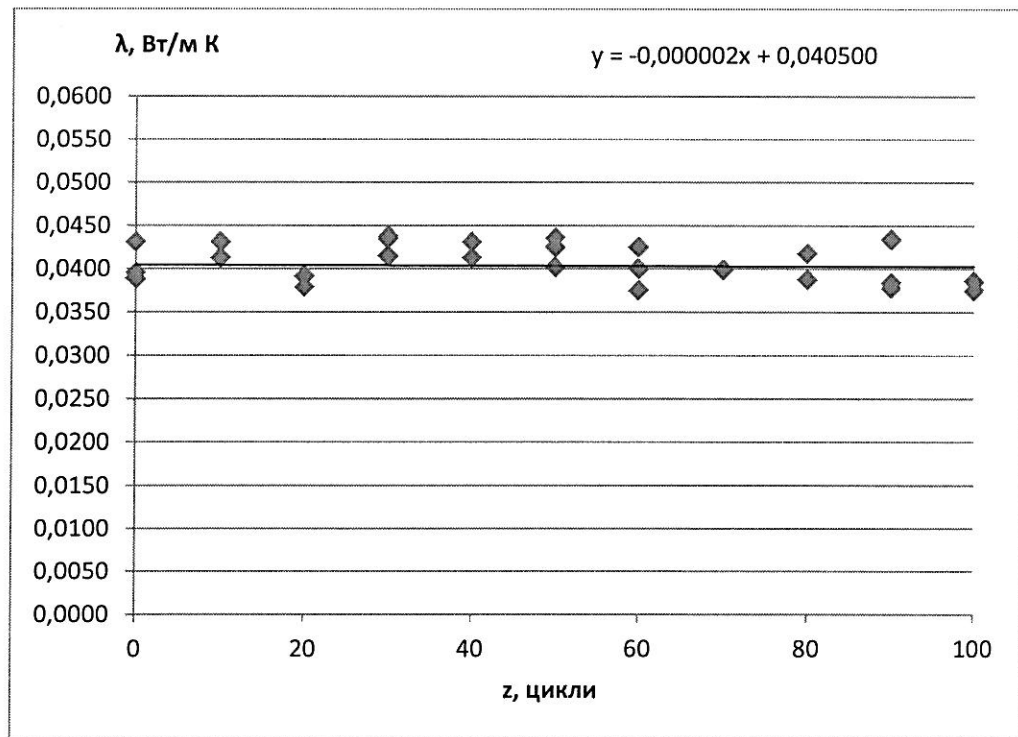

Рисунок 3 – Залежність теплопровідності виробів із мінеральної вати ТМ «ISOVER» марки «ISOVER Каркас-П37» від циклічних впливів

Залежність теплопровідності виробів із мінеральної вати ТМ «ISOVER» марки «ISOVER Каркас-П37» від кількості циклів заморожування – відтавання – нагрівання визначається за формулою:

Державне підприємство «Державний науково-дослідний інститут будівельних конструкцій»

Найменування та номер документа

ПРОТОКОЛ № 59к/14

кваліфікаційних випробувань з визначення терміну ефективної експлуатації теплоізоляційних матеріалів ТМ «ISOVER»

Позначення

ПРВ-217-2521.13-59к.14

Стор. 8
Всього 10

Дата
27.08.2014

$$\lambda(z) = 0,0405 - 0,000002 \cdot z$$

Показник ресурсу, що визначається за формулою (1), становить $r = -0,0002$.

Виконується перевірка виконання умови за формулою (2):

$$\frac{r}{\lambda_0} k_z = \frac{-0,0002}{0,0405} \cdot 5 = -0,025 \leq 0,2 \quad (4)$$

Отже умова за формулою (2) виконується. Тобто термін ефективної експлуатації виробів із мінеральної вати ТМ «ISOVER» марки «ISOVER Каркас-П37» становить не менше ніж 50 років.

16.1.1 Узагальнені дані

Узагальнені дані за результатами випробувань терміну ефективної експлуатації виробів із мінеральної вати ТМ «ISOVER» марки «ISOVER Каркас-П37» наведені в табл. 3.

Таблиця 3 – Результати випробувань терміну ефективної експлуатації матеріалів

Марка	Середня густина, кг/м ³	Коефіцієнт урахування впливу кліматичної деструкції, k_k	Термін ефективної експлуатації
ISOVER Каркас-П37	13,0	1,0	не менше ніж 50 років

Найменування та номер документа

ПРОТОКОЛ № 59к/14

кваліфікаційних випробувань з визначення терміну ефективної експлуатації теплоізоляційних матеріалів ТМ «ISOVER»

Позначення

ПРВ-217-2521.13-59к.14

Стор. 9
Всього 10

Дата
27.08.2014

16.2 Визначення теплопровідності в розрахункових умовах експлуатації

Визначення теплопровідності здійснювалося у зволоженому стані при температурі +10 °С.

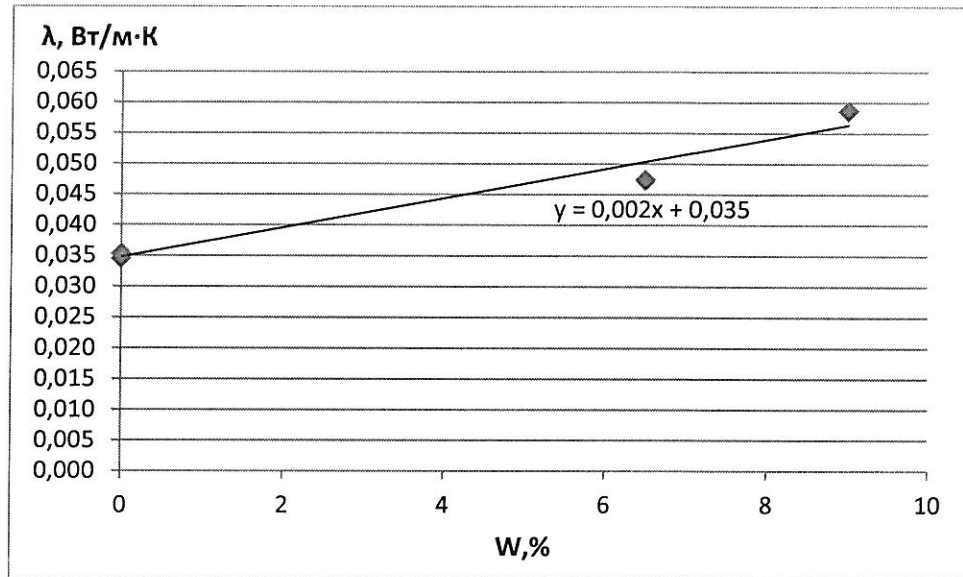

Рисунок 4 – Залежність теплопровідності λ_{10} мінеральної вати від вологості

За результатами випробувань встановлюється $\lambda_{10}(w_A)$, $\lambda_{10}(w_B)$ та відповідні похибки вимірювань.

Для марки «ISOVER Каркас-П37» при сорбційній вологості:

$w_A = 0,5 \%$, встановлено – $\lambda_{10}(w_A) = 0,0360$ Вт/(м·К), $\sigma = 0,0003$ Вт/(м·К);

$w_B = 1,0 \%$, встановлено – $\lambda_{10}(w_B) = 0,0370$ Вт/(м·К), $\sigma = 0,0003$ Вт/(м·К).

Тоді, за формулами (1), (2), з урахуванням впливу кліматичної деструкції матеріалу k_k , та якості будівельно-монтажних робіт k_m (див. п.п.16.1.1) на зміну теплопровідності матеріалу, визначається теплопровідність у умовах експлуатації А та Б.

$$\lambda_A = \lambda_{10}(w_A) \cdot k_k \cdot k_m + \sigma = 0,0360 \cdot 1,0 \cdot 1,1 + 0,0003 = 0,04 \text{ Вт/(м·К)};$$

$$\lambda_B = \lambda_{10}(w_B) \cdot k_k \cdot k_m + \sigma = 0,0370 \cdot 1,0 \cdot 1,1 + 0,0003 = 0,041 \text{ Вт/(м·К)}.$$

Державне підприємство «Державний науково-дослідний інститут будівельних конструкцій»

Найменування та номер документа

ПРОТОКОЛ № 59к/14

кваліфікаційних випробувань з визначення терміну ефективної експлуатації теплоізоляційних матеріалів ТМ «ISOVER»

Позначення

ПРВ-217-2521.13-59к.14

Стор. 10
Всього 10

Дата
27.08.2014

16.2.1 Узагальнені дані за результатами визначення теплопровідності мінеральної вати ТМ «ISOVER» марки «ISOVER Каркас-П37» в розрахункових умовах експлуатації наведені в табл. 4.

Таблиця 4 – Результати визначення теплопровідності в розрахункових умовах експлуатації

Марка	Теплопровідність в умовах експлуатації, Вт/(м·К)	
	А	Б
ISOVER Каркас-П37	0,040	0,041

Відповідальні виконавці:

М.Н.С
випробувальної лабораторії

інженер 2 категорії
випробувальної лабораторії

В.В. Ральчук

В.В. Бондаренко

Протокол випробувань стосується тільки зразків, підданих випробуванням.
Цей протокол не можна повністю або частково відтворювати, тиражувати і розповсюджувати.